

Til lovforslag nr. L 9. Betænkning afgivet af landbrugs- og fiskeriudvalget den 11. marts 1982

Betænkning

over

Forslag til lov om biavl

Udvalget har behandlet lovforslaget i flere møder og har herunder stillet spørgsmål til landbrugsministeren, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd.

Udvalget har tillige modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Danmarks Biavlerforening,
De Samvirkende Danske Frøavlerforeninger og
Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere.

Udvalget har tidligere i dette folketingsårs 1. samling behandlet et tilsvarende lovforslag (se Folketingstidende 1981-82, 1. samling, tillæg A, sp. 477), hvorfor udvalgets behandling har kunnet forme sig som en videreførelse af det udvalgsarbejde, der allerede var vidt fremskredet, da der blev udskrevet valg til folketinget.

Landbrugsministeren har stillet nogle ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Landbrugsministeren har endvidere over for udvalget tilkendegivet, at han er indstillet på, at de i § 10 nævnte voldgiftskredse vil komme til at følge den amtskommunale inddeling.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af venstres og fremskridtspartiets medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med de af landbrugsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal inden for flertallet* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) har ved fremsættelse af sit eget forslag til beskyttelse af bier prøvet at vise, at partiet anser områ-

det for at være mere væsentligt, end det i almindelighed antages at være.

Den betydning, som bier og andre bestøvende insekter har for landbrugsafgrøderne og faunaen i sin helhed, er væsentlig efter mindretallets mening, og det har været baggrunden for, at vi er gået ind i en sag som denne.

Landbrugsministerens forslag har på mange punkter imødekommet mindretallets syn på denne sag, og med de ændringsforslag, som landbrugsministeren stiller, og som vi tiltræder, er vi blevet imødekommet på et område, som vi synes er væsentligt. Vi tror nemlig, at det er af væsentlig betydning, at man i fremtiden har mere hånd i hanke med, hvor meget og hvorledes man spreder giftene i dansk landbrug, og denne lov og den mulighed, som ministeren hermed får til at indføre sprøjtebøger eller krav om sprøjtebøger, kan være med til at give en bedre oversigt over, hvad der egentlig sker i landbruget, og et bedre bevisgrundlag i de tilfælde, hvor der sker skader på bibestande og der skal ske en afgørelse i en skadessag. Det bedste ville naturligvis være, at der ikke skete skader overhovedet, men det er nok ikke særlig realistisk at have den opfattelse, så derfor vil dette at indføre sprøjtebøger være en hjælp til den enkelte biavl, hvis der er sket skade på hans bibestand.

Der var andre ting, mindretallet godt ville have ændret i landbrugsministerens forslag, men vi mener trods alt, at landbrugsministerens forslag virkelig peger i den rigtige retning, og at de bemyndigelser, landbrugsministeren har fået, vil give ham mulighed for at gøre de ting på området, som er nødvendige. Mindretallet ville gerne have haft et æn-

dringsforslag mere igennem, som gik på, at selv om man sprøjtede med sprøjtevæske eller gifte, som ikke var mærket »Farligt for bier«, så havde man stadig et erstatningsansvar ud fra, at man jo kan komme til at sprøjte på en måde, som alligevel kan give skade på en bibestand.

Mindretallet er klar over, at det måske nok er et meget stort skridt at tage og måske også en ændring af retstilstanden, som på nuværende tidspunkt ikke er realistisk, og derfor afstås fra at stille dette som ændringsforslag.

Et *mindretal* (venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af landbrugsministeren under nr. 1, 4 og 5 stillede ændringsforslag.

Mindretallet finder det komplet overflødig at give landbrugsministeren bemyndigelse til at se sprøjtebøger for de personer (maskinstationer), der udfører arbejde for andre, idet disse i forvejen i egen interesse nedskriver, hvilke arbejder der er udført, og hvilke giftmidler der er anvendt på de forskellige arealer.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af landbrugsministeren under nr. 1, 4 og 5 stillede ændringsforslag og finder det i øvrigt relevant at anføre, at vedrørende afhentning af sværmende bier er der en aftale imellem Danmarks Biavlerforening og Falcks Redningskorps, der har en række adresser, hvor folk kan henvende sig. Dette burde politiet være orienteret om som en yderligere foranstaltning.

Biavlerne gør en stor samfundsnyttig indsats; her tænkes på biavlernes betydning for den vegetabiliske landbrugsproduktion. Derfor er det relevant med et fornuftigt samarbejde imellem landbrugets organisationer og biavlerne.

Ændringsforslag

Af *landbrugsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Statens bisygdomsnævn består af 7 medlemmer, der udnævnes af landbrugsmi-

nisteren. Landbrugsministeren udpeger nævnets formand. De øvrige medlemmer udnævnes efter indstilling således:

statens planteavlsudvalg: 3 medlemmer
biavlere: 3 medlemmer, hvoraf 1 medlem skal være særligt sagkyndig vedrørende bisygdomme.«

Af *landbrugsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Svend Heislerberg (V), Niels Anker Kofoed (V), Halvgaard (FP) og Tang Sørensen (FP)):

Til § 5

2) *I stk. 4* indsættes som nyt sidste punktum:

»Ministeren kan herunder foreskrive bogføringspligt for virksomheder, der erhvervs-mæssigt spreder giftmidler, for så vidt angår forbrug m.m. af disse midler.«

Til § 10

3) *I stk. 3* indsættes efter »nødvendigt« ordene: », samt til at kontrollere sprøjteredskaber og sprøjtebøger, hvor disse forefindes.«

Af *landbrugsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 16

4) *Stk. 1* affattes således:

»Lovens kapitler 1, 2 og 4-6 træder i kraft den 1. april 1982. Lovens kapitel 3 træder i kraft den 1. oktober 1982.«

5) *Stk. 3* affattes således:

»*Stk. 3.* Den i stk. 2, nr. 2, nævnte lov finder dog fortsat anvendelse på sager om bi-forgiftningsskader, der indtræffer inden den 1. oktober 1982.

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter den gældende lov om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos bier (L 126/1959) udpeges biavlerrepræsentanterne i statens bisygdomsnævn efter indstilling af Danmarks Biavlerforening.

Bet. o. lovf. om biavl

Siden lovens tilblivelse er der etableret yderligere 2 biavlerorganisationer, Danske Biavlernes Landsforening og Sammenslutningen af danske Erhvervsbiavlere, der nu har fået et så stort medlemstal, at det findes rimeligt at lade dem repræsentere i bisygdomsnævnet. Antallet af biavlerrepræsentanter i nævnet foreslås derfor øget til 3.

Bestemmelsen om, at mindst 1 af de biavlerudpegede medlemmer af nævnet skal være særligt sagkyndig vedrørende bisygdomme, foreslås opretholdt.

I forbindelse med en ændring af bisygdomsnævnets sammensætning som foreslået oven for findes det naturligt samtidig at udvide antallet af de af statens planteavlfsforsøg udpegede medlemmer til i alt 3, hvorved man kan tage hensyn til den gennemførte ændring af planteavlfsforsøgenes struktur. Den nuværende repræsentant for statens planteavlfsudvalg repræsenterer det under planteavlfsforsøgene etablerede havebrugscenter, og landbrugscenteret er repræsenteret ved statens biavlfsforsøg. Da bisygdomsnævnet i sit arbejde ofte beskæftiger sig med biforgiftningsproblemer, finder man det hensigtsmæssigt at udvide bisygdomsnævnet med en repræsentant for det ligeledes nyetablerede planteværnscenter.

Til nr. 2 og 3

Ændringsforslagene tilsigter at give voldtgiftsnævnene det bedst mulige grundlag for at behandle erstatningssager, og til dette brug

findes det hensigtsmæssigt, at landbrugsministeren får en bemyndigelse til at foreskrive en pligt for virksomheder, der erhvervsmæssigt foretager spredning af giftmidler (maskinstationer o.a.), til at føre bog over de foretagne spredninger m.m.

Bemyndigelsen til at foreskrive en sådan bogføringspligt vil dog kun blive benyttet, såfremt erfaringerne fra voldtgiftsnævnenes arbejde viser, at der er behov for en sådan registrering.

Til nr. 4 og 5

På grund af folketingsvalget den 8. december 1981 er behandlingen af lovforslaget blevet så forsinket, at den forudsete ikrafttrædelse den 1. marts 1982 ikke kan gennemføres. Ikrafttrædelsen foreslås derfor udskudt til den 1. april 1982.

Samtidig har arbejdet med den praktiske tilrettelæggelse og etablering af det nye voldtgiftssystem ikke kunnet iværksættes, før der var skabt endelig klarhed over lovens indhold. Det foreslås derfor, at lovens kapitel 3 først skal træde i kraft den 1. oktober 1982, og at de gældende bestemmelser i lov om beskyttelse af bier fortsat skal finde anvendelse på biforgiftningssager, der opstår inden den 1. oktober 1982.

Det nye voldtgiftssystem efter kapitel 3 vil således først finde anvendelse på biforgiftningsskader, der opstår efter den 1. oktober 1982, d.v.s. i foråret 1983.

Grove (KF) Burgdorf (KF) Collet (KF) Svend Heiselberg (V) Niels Anker Kofoed (V)

Tang Sørensen (FP) nfm. Halvgaard (FP) Stubkjær Pedersen (CD) Erik Andersen (S)

Svend Andersen (S) Lerke (S) Stavåll (S) Steenholdt (Grøn.) Larsen-Ledet (RV)

Ole Vig Jensen (RV) fmd. Gade (SF) Bjørn Poulsen (SF)

Partierne VS og KrF havde ikke medlemmer i udvalget.